iz Celja in zaledja

Med ljudmi, ki nam krotijo Savinjo

Kadar je lep dan, pa ni treba, da bi bila nedelja, se nabere na obeh bregovih toliko ljudi, da ima človek vtis, v dveh dneh bi bila regulacija gotova, če bi prijeli za lopate. Mnogo jih vidim že zjutraj, ko grem v službo in ko se vračam, so še vedno tam. Gledajo in opazujejo tistih petdeset ljudi, ki imajo pri regulaciji res delo. V začetku, ko so se dela pričela, so ugibali kako bo šlo, kako bi oni »bolje« vso reč zagrabili, pozneje je bilo slišati vedno več pohval, češ pridni so, dobro delajo in znajo svoj posel.

Da bi ustregli vsem tem radovednežem, sem šel mednje, da bi zvedel tisto, česar ni mogoče videti pri njihovih zamahih s težkimi

Vsako jutro znova je mehanizacija nared za dnevne naloge

kladivi, kar se ne da razbrati na njihovih zagorelih licih. Kdo in od kod so torej možje, ki nam krotijo Savinjo? Podjetje je res zagrebško, toda ljudje so večinoma iz Dalmacije, Hrvatskega primorja, nekaj pa jih je tudi iz Bosne in okolice Zagreba.

Če pozna kdo kamen, potem ga pozna tisti, ki je na njem zrasel. To pa so naši vrli Dalmatinci. Marsikdo je videl njihove zidane hiše. Tako lepega zidu, tako obdelanega kamna ne boste videli nikjer drugje. V špranje med kamni boste težko vtaknili vžigalico.

Nič čudnega ni, če je podjetje za zidanje škarp pri regulacijah najelo te strokovnjake. Radovedneži se čudijo tudi mehanizaciji, ki jo imajo. Bagerji nam niso tuji stroji, toda praktičnosti kiperjev se je treba res čuditi. Koliko gramoza so prevozili in nasuli ti kiperji? Kdo bi to na oko izračunal, jaz pa sem pozabil vprašati. Pa drugič...

Pavličević je mojster v kamnu. Prav tako oba njegova sinova Jure in Milan, ki pa ju ni na sliki, čeprav sodelujeta pri regulaciji.

Obljubil sem, da bom povedal kaj več o ljudeh... Prav! Če pogledate v spisek zaposlenih, vidite poleg podatka, da so domala vsi kvalificirani delavci, tudi to, da je zelo malo raznih priimkov. Blaževići, Kneževići, Pavlovići... Kaj to pomeni? Menda niso slučajno prišli skupaj? Ne slučajno. Čisto namenoma, tako bo prav. Baje je že stara navada, da na sezonska dela odhajajo cele rodbine. Očetje, sinovi, strici, bratranci. Zemlja je pri njih skopa. Malo jim daje, obdelajo pa jo ženske. Možje in fantje pa gredo v svet, da prislužijo denar, ki z njim njihova kamnita tla tako skoparijo. Gredo in delajo, pol leta, tričetrt leta, potem pa se vračajo z zasluženim denarjem spet domov. In drugo leto spet znova... Tu pri regulaciji ne zaslužijo malo. Plačani so na akord. Jezi pa jih, kadar ni kamenja in ne morejo zidati. Marsikateri pride tudi na 26 tisočakov na mesec. Za hrano dajo po pet tisočakov, spijo v barakah na »švalu« in če si privoščijo kak kozarček, pri pijači namreč niso tako vneti kot mi, jim ostane še vedno kupček, ki ga bodo odnesli s seboj domov.

Sestrične Blaževićeve skrbijo za red in prehrano svojih rojakov ...

Kuharice so pripeljali s seboj. Nimajo nič proti naši slovenski kuhinji, toda njihova domača dekleta le bolje poznajo potrebe njihovih želodcev. »Vaša hrana je ukusna,« pravijo, »toda premalo paprike in predvsem premalo masti je v njej.« Njihove dve »domačice« pa jim skuhajo izdatno hrano, jim pospravijo sobe in skrbijo za njihovo čistočo. Tudi njih dve sem obiskal v kuhinji, kjer sta ravno trebili salato, da bo k rižoti tudi kaj zelenega. Po kratkem pogovoru sem povzel, da imata menda tudi neko posebno nalogo, za katero pa jim sotovariši nič ne plačajo. Potožili sta namreč, da fantje ponoči niso vedno v postelji in se kdo ve kje potepajo. Kdo ve, če ne potuje razen v domačo hišo kakšno pismo tudi kam drugam? Sicer pa šalo na stran. Ker so tu cele družine, je težko za vsakogar, ki bi hotel storiti kaj napak. Ne samo delovna in kolektivna disciplina, tudi družinska ali kako bi povedal, »familjarna diktatura« je tu. Je že vrag, če oče vidi koliko j sin zaslužil, ali pa narobe, oba skupaj pa vesta koliko denarja bo treba za davek, koliko za popravilo strehe, koliko za »ohcet«, kadar se bo hči ali pa sestra omožila. Običajno gre zaslužen denar na kup v eno blagajno...

In kako se počutijo pri nas? Vsi pravijo, da smo Slovenci prijazni ljudje, da je Celje lepo mesto, da je zemlja pri nas rodovitna, da pa bi kar se njih tiče, lahko bilo VEČ KAMENJA... c. k.

Knezović Martin in sin Petar, oba iz Imotskega, sta prišla skupaj na delo.

Prve absolventke šole za medicinske sestre v Celju

Z zaključkom letošnjega šolskega leta je Srednja šola za medicinske sestre v Celju dala zdravstvu prve diplomantke (32 po številu), ki bodo že v letošnji jeseni zavzele v zdravstveni službi odgovorna in važna mesta.

Ta šola je priznana kot ena najvzornejših tovrstnih šol v Jugoslaviji. Odgovarjajoč učni načrt, smotrno strogi red, stvarni delovni program ter splošna vzgoja, so dali gojenkam vse, kar zdravstvo od njih pričakuje. Pomembno vlogo je odigral tudi vzorno urejen internat.

Napori visokostrokovnega predavateljskega zbora, dobro vodstvo šole, prizadevnost gojenk ter končno skrb OLO Celje in republiških organov niso bili zaman.

NEPOTREBNO POJASNILO

Ne samo v našem časopisu, tudi drugod se pojavljajo od časa do časa različna pojasnila, ki bodisi da nekaj dopolnjujejo, popravljajo ali kratko in malo, pojasnjujejo. Tole pojasnilo pa je docela nepotrebno in velja kratkovidnosti nekaterih naših meščanov, ki se naslajajo ob tem, da si kakšne stvari razlagajo brez navzočnosti njihove pameti. Torej ad hoc. — V zadnji številki našega lista smo namreč objavili neke vrste reportažo pod naslovom »Dober dan, dolg čas«, pod katero je bilo v nonparej tisku zapisano: interpretacija: Janez Škof, član SLG v Celju. Ta drobni tisk pa je bil dovolj droben, da so ga lahko tisti, ki slabo vidijo, spregeldali in si vso stvar razložili, kakor da gre za Škofa, ki je pri tem posodil samo svoj obraz. Pravzaprav čudno, ko je v Celju dovolj optikov in nemara tudi dovolj slovarčkov tujk ali pravopisov!

TATVINE NA OKOLIŠKEM POKOPALIŠČU

se še vedno dogajajo. Komaj so nekateri lastniki grobov na spomenikih nadomestili ukradene svetilke, so te zopet izginile. Ko so konec lanskega in v začetku letošnjega leta pobirali visoke najemnine za grobove, so obljubili, da bo na pokopališču z novim letom nastavljen čuvaj. To pa se še ni uresničilo. Da bi na pokopališču zavladal red in bila preprečena nadaljnja devastacija pokopališča, je nujno, da se takoj reši vprašanje nastavitve čuvaja.

M. Č.

CELJSKI TRG V TEM TEDNU

Iz dneva v dan je celjski živilski trg bolje založen s sadjem, zelenjavo in razno povrtnino. Zdaj je na trgu že dovolj fižola v stročju in zelenih kumar, kar smo pred tednom dni še močno pogrešali. Cene zelenjavi padajo, čudijo pa se potrošniki, da so češnje, ki jih je v tem času več ko preveč, še vedno tako drage. V Ljubljani kupujejo že precej časa kvalitetne češnje po 40 do 50 din, v Celju pa imamo drugovrstne po 65 din za kilogram. Tudi vrtnim jagodam zasebni prodajalci cene spet dvigajo, saj so bile v tem tednu že kar po 200 din, medtem ko smo jih pred nekaj dnevi kupovali že po 150 ali 160 din za kilogram.

Na živilskem trgu so se v tem tednu pojavile tudi že maline po ceni 200 in 180 din za kilogram. Borovnic je dovolj, toda so v primerjavi z lanskim letom kar za 20 din dražje pri kilogramu (70 din).

Cene ostalim živilom v tem tednu so bile naslednje:

(Cene v oklepaju veljajo za privatni sektor)
Krompir stari 16 (18); krompir novi 80 (—); čebula nova 50—70 (80); česenj stari — (200); česenj novi 80 (80—100); solata 50—60 (60—80); peteršilj 200 (100—150); korenjček 100—150 (100 do 150); zelje gl. 70—78 (—); koleraba 40—60 (60—80); redkvica — (100); pesa 60 (80); zelje rib. 40 (—); kis — (40—50); slive suhe 260—280 (—); orehi celi 250 (—); orehi luščeni 800 (—); rozine 440 (—); breskve 150 (—); limone 260 (—); orašidi 400—420 (—); ribe (220); mleko — (56); smetana — (240); skuta — (160); maslo — (500); kokoši — (450—600); piščanci — (200—360); jajca 16 (16—18); med — (400); koruza — (50—55); oves — (45); ječmen — (40—45); pšenica — (50 do 60); ohrovt 90 (100); grah stročji 100 (80—100); pomarance 300 (—); fižol v. 100 (80—90); fižol n. — (50—70); fižol str. 180—200 (200); češnje 60—70 (50—70); jagode — (150—300); kumare 150 (150); borovnice — (60—80); paprika 300 (—); paradižnik 300—340 (—); maline — (200); jed. buče 50 (50).

kronika nesreč

Delavca pri regulaciji Savinje Ivana Križaniča je podsul gramoz. Poškodovalo mu je hrbtenico.

Pri delu v gozdu je padel hlod na Jožeta Matka iz Miklavža pri Taboru. Dobil je poškodbe na glavi. Nezavestnega so prepeljali v bolnišnico.

S kolesom je padel Franc Zlender iz Slivnice. Dobil je poškodbe na glavi in trebuhu. — Tudi Martin Stancer iz Srževice pri Ponikvi je padel s kolesom. Zlomil si je ključnico.

Pavli Grobelnik iz Železnega pri Žalcu je padla opeka na glavo. Pretresla si je možgane.

V kamnolomu Pečovnik se je s pločevino vrezal v roko delavec Pavel Cebela iz Lisc.

Vinko Sivka je na Mariborski cesti padel z otroške gugalnice. Zlomil si je roko.

Franc Rečnik z Mariborske ceste si je pri padcu poškodoval glavo in noge.

Na Mariborski cesti je tovorni avto podrl delavko iz Tovarne perila Anico König iz Sp. Hudinje. Utrpela je težke poškodbe na glavi in telesu. Šofer je, namesto, da bi ponesrečenki pomagal, pobegnil.

gibanje prebivalstva

V času od 14. do 21. junija 1958 je bilo rojenih 24 dečkov in 14 deklic.

Poročili so se:

Jožef Vindiš, izolater iz Kristanvrha in Štefanija-Marija Godec, dipl. babica iz Celja; Alojz Sladnjak, pomožni delavec in Ana Zemljič, poljška delavka, oba iz Pečovnika; Janez Leskovšek, predmetni učitelj in Valburga Klarer, učiteljica, oba iz Vojnika; Jožef Szabo, trgovski pomočnik iz Skofje vasi in Stanislava Prislan, uslužbenka iz Šmarjete; Andrej Stopinšek, železostrugar in Danijela Tonjko, trgovska pomočnica, oba iz Celja; Alojzij Božič, uslužbenec LM in Angela Skamen, delavka, oba iz Celja.

Umrli:

Maks Temlstokle, nočni čuvaj iz Celja, star 58 let; Kristina Pinter, otrok iz Rup, stara 2 dni; Marija Cater, gospodinja iz Trnovelj, stara 67 let; Ivan Bezovšek, otrok iz Lenarta, star 6 mesecev; Jernej Terbovc, upokojenec iz Celja, star 7[illegible] let.

GRAD ŽOVNEK V POPOLNEM RAZPADU

Znani grad Žovnek pri Braslovčah — nekdanje domovanje Celjskih grofov — se vedno bolj ruši. Od njega je pravzaprav ostal le še stolp, katerega pa tudi vidno gloda zob časa. Nedavno so se ob teh razvalinah sestali člani Sveta za turizem žalske občine, ki so ugotavljali, da bi bilo potrebno ta fevdalni grad kot zgodovinsko znamenitost ohraniti. Nujno bi bilo rekonstruirati vsaj stolp in ga zavarovati pred nadaljnim razpadanjem. Žalska občina nima sredstev za obnovo, zato bi jih bilo treba iskati kje drugje.

DVE VESTI IZ ŠOŠTANJA

Ob zaključku šolskega leta so na osemletki v Šoštanju odprli razstavo, ki je prijetno presenetila. Najzanimivejši so gotovo bili izdelki tehničnega krožka: le-ta je pokazal vrsto praktičnih predmetov — igrače, telegraf, copate iz rafije in drugo. Prav tako so ugodno presenetili izdelki likovnega krožka in aerokluba.

Ob zaključku šolskega leta so tudi analizirali uspehe na osemletki. Učenci nižjih razredov so dosegli 86,61 odstotkov, učenci višjih razredov pa 75,92. Največ negativnih ocen je bilo v angleščini, slovenščini in matematiki.

KRATKE NOVICE OD VSEPOVSOD

IZ KONJIC nam poročajo, da bodo v kratkem pričeli z obnovitvenimi deli na cesti, ki veže Zreče z glavno cesto Celje—Maribor (v dolžini 3 km). Sredstva za cesto so že odobrena. Cesto bodo na nekaterih krajih nekoliko razširili, oblažili večje ovinke in vzpetine ter jo v celoti asfaltirali.

V zreški tovarni kovanega orodja bodo vsak čas pričeli z izdelovanjem umetnih brusov za brušenje orodja.

Zbor proizvajalcev konjiške občine je na svoji seji sprejel več sklepov in priporočil za delo organov upravljanja v gospodarskih organizacijah. Le-ti se nanašajo predvsem na pravilno gospodarjenje in razpolaganje z ustvarjenimi sredstvi v raznih skladih.

V MOZIRJU so nedavno volili delegate za skupščino okrajnega zavoda za socialno zavarovanje Celje in za podružnico Šoštanj. Po volitvah so razpravljali tudi o drugih vprašanjih s področja socialnega zavarovanja. Omenili so, da bi bilo marsikje treba napraprimeri, da posamezniki neupravičeno prejemajo pokojnino, drugi pa spet ne morejo uveljaviti svojih pravic, ki jim pritičejo.

Te dni so v Mozirju zaključili tudi tridnevni seminar za člane delavskih svetov in sindikalnih podružnic mozirske občine. Seminarja, ki ga je organiziral občinski sindikalni svet, se je udeležilo 20 članov.

V mozirski občini so te dni končali tretje cepljenje predšolskih otrok proti otroški paralizi. Cepljenih je bilo 98 % otrok.

Iz BRASLOVČ poročajo, da na področju KZ Braslovče že vsa leta po vojni povzročajo precejšnje škode potoki Boljska, Trnovc in Trebnik. Vodstvo zadruge je zato sklenilo, da bo začelo z regulacijo teh potokov še letos.

Gradnja Partizanske ceste na Dobrovljah dobro napreduje. Po vsej verjetnosti jo bodo zgradili letos do vrha.

Prebivalcem vasi Polče, Kamenče, Parižlje in Male Braslovče je bilo obljubljeno, da dobe vodovodno omrežje, ki bi bilo priključeno na vodovod iz Tabora. Prav tako je bila Braslovčanom obljubljena tudi adaptacija prosvetne dvorane. Za oboje so že imeli od KZ odobrene kredite. Zdaj pa so zelo razočarani, ko so od celjske OZZ zvedeli, da teh kreditov ne smejo izrabiti, češ da niti vodovod, niti prosvetna dvorana ne služita pospeševanju kmetijstva. Vsaj glede vodovoda se Braslovčani ne strinjajo.

Med ljudmi

Sobota — pozna večerna ura je že in ljudje še vedno prihajajo v »nonstop« trgovino. Za pultom strežeta le dve prodajalki: mlado dekle in starejša, poročena žena.

»Želite, prosim?« — Kis, pomaranče, limone, sladkor, kremo za čevlje itd. Komaj je prodajalka odpravila eno stranko, že streže drugi. Obraz prodajalke je že ves poten, ljudje pa še vedno polnijo trgovino.

»Dajte že vendar meni — debelo uro že čakam!«

»Potrpite, prosim, saj vidite, da imam samo dve roki,« odvrne vljudno mlada prodajalka.

Žena z rdeče lakiranimi nohti in najnovejšo pričesko znova vzroji. »Zasučite še že vendar! Kaj mislite, da kradem čas!« Mladenka jo proseče pogleda. Ko odpravi stranko, prihiti k »dami«. Deset predmetov in še več. Račun znese natančno 4998 dinarjev. Dama z dolgimi in tankimi prsti seže v denarnico s kačjo kožo in pomoli prodajalki 5 tisočakov. »Oprostite, nič drobiža nimamo — imate mogoče 50 dinarjev?« »Ne!« Kratko ne. Dama se našobi, zaničljivo ošine trgovko in jo piči: »Sem si kar mislila: najprej čakaj na postrežbo, nato na denar. Le zakaj nimate drobiža? Seveda, dinar za dinarjem, kaj ne?« Rahlo in zlobno se nasmeji in pogleda okrog sebe. Toda ljudje se ne smejejo. Pravda za 2 dinarja teče dalje. Prodajalki se tresejo roke, v obraz je vsa rdeča, nekje v grlu jo davi. Najmanj stotemu je že postregla danes, zdaj pa mora vpričo toliko ljudi požirati očitke, češ ljudi izbira in profit išče. Stranke pa najbrž niso mislile na njeno živčno ubitost, vsaka je čimprej zahtevala svoje.

Ostal sem zadnji potrošnik v trgovini. »Lepo je streči« — mi je razočarano priznalo mlado dekle — »če so stranke vljudne in uvidevne. Tako pa, vsa trudna in ubita požiram še očitke.«

Dal sem ji prav. Koliko manj bi bilo napak v računanju in koliko hitreje bi bilo strankam ugodeno, če bi računale, da je tudi trgovska pomočnica živ in čuteč človek in ne stroj.

Končo pa tudi v trgovini spoznaš ljudi — njihovo srčno kulturo, humanost. Ne terjajmo vljudnosti samo od trgovcev, ampak bodimo v enaki meri dostojni in vljudni tudi mi, potrošniki!

OKRAJNI ŠTAB ZA MLADINSKE DELOVNE BRIGADE obvešča vse brigadirje in brigadirke, ki so se prijavili za juljijsko izmeno, da je zbor brigade v nedeljo 29. t. m. v dvorani OZZ, in sicer:

Za Menino planino ob 9. uri zjutraj, za avtocesto Bratstva in enotnosti pa ob 16. uri popoldne.

Štab za MDB pri OK LMS Celje

IZ VITANJA nam poročajo, da bodo prebivalci hribovite vasi Brezne končno dobili vodovod, katerega bodo gradili večji del s prostovoljnimi prispevki. Seveda pa pričakujejo materialne pomoči tudi od občinskega ljudskega odbora

•

Z ukinitvijo avtobusne proge Slovenj Gradec—Vitanje—Maribor so Vitanjčani izgubili vsako prometno zvezo z občino Konjice in morajo tako po opravkih pešačiti 15 km. Celjsko avtobusno podjetje prosijo, da bi uvedlo avtobusno progo Celje—Vitanje—Konjice ter tako omogočilo potnikom prevoz.

•

Iz DOBRNE poročajo, da je pred kratkim v njihovi zdraviliški dvorani nastopil pevski zbor iz Vojnika z izvrstno naštudiranim programom narodnih in umetnih pesmi. Zbor vodi tov. prof. Lebič.

Te dni pa so imeli v gosteh tudi delavsko prosvetno društvo iz Šoštanja. Igralci so se zlasti v glavnim vlogah »Komedije o komediji« odlično odrezali. Prosvetno društvo Kajuh iz Dobrne bo Šoštanjčanom vrnilo gostovanje in tako ustvarilo tesnejšo vez med obema društvoma.

Komisija za razpis delovnih mest v Komunalni banki Celje

razpisuje naslednja delovna mesta za podružnico Komunalne banke Celje in v Šmarju pri Jelšah:

BLAGAJNIKA
REFERENTA PLAČILNEGA PROMETA
REFERENTA DE

Pogoji: Popolna srednja šola z nekaj let prakse.

Prošnje s priloženim življenjepisom in zadnjim šolskim spričevalom je treba poslati na Komunalno banko Celje do 15. jun. 1958.